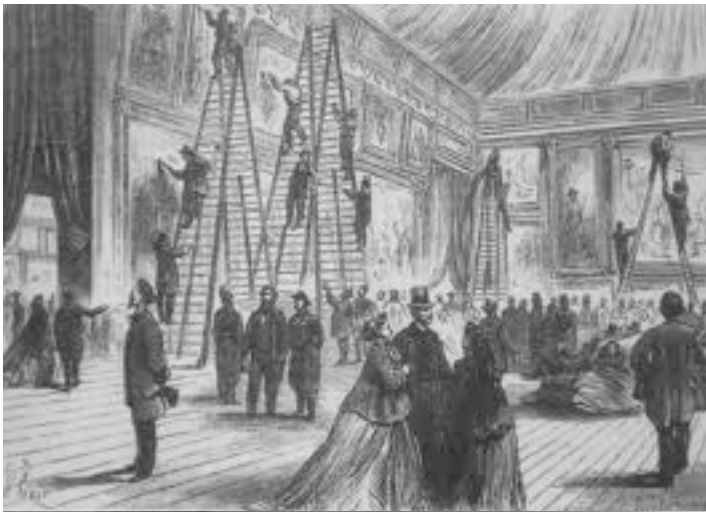


READER SALON

Cultuurblok L1A Podiumtechniek met I1A Filmacteur 2009-2010



Inleiding

De branche van de podiumkunsten, waar jullie later werkzaam zullen zijn, wordt veelal gevoed door kunst en cultuur.

In dit blok gaan jullie je oriënteren op (kunst)geschiedenis en de ontwikkeling van theater, belichting en muziek. De onderwerpen worden behandeld in de cultuurlessen van Netty Gelijsteen, in de muziekgeschiedenislessen van Marie de Baat en bij de vakspecialisten Harm Lubbers (licht), Marie de Baat (geluid), Carolien Riem Vis (decor), Peter van Roermond (regie en spel), Anke Mulder (literatuurgeschiedenis) en Petra Spiljard (communicatielessen)

Lessen cultuur

De theorielessen worden gegeven tijdens een aantal museumbezoeken, tijdens een stadswandeling en tijdens een debat . Daar wordt de theoretische kennis aanschouwelijk gemaakt. De Griekse kunst en cultuur behandelen we in het Allard Piersonmuseum, **museumkaart meel!** de Middeleeuwen in het Amsterdams Historischmuseum en tijdens een wandeling rond de Oude Kerk en de Waag. De periode die we de de Renaissance noemen wordt duidelijk gemaakt op de Dam en tijdens een debat op school tussen de Staat en de Kerk. Om te leren wat de Barok is gaan we naar het museum Willet Holthuysen en de stadschouwburg. De ontwikkelingen in de kunst en cultuur van rond 1900 worden uit de doeken gedaan bij hotel American en bioscoop Tuschinski. De crisisjaren en de Tweede Wereldoorlog komen aan bod in het Verzetsmuseum. Naoorlogse kunst behandelen we in het Van Goghmuseum, het Stedelijk Museum of het Cobramuseum.

Jullie verwerken deze informatie tot een werkstuk over alle stijlperiodes.

Werkstuk

In het werk worden de volgende 6 stijlperiodes beschreven:

1. Antieken
2. Middeleeuwen
3. Renaissance
4. Barok/romantiek
5. Rond 1900 tot 1950
6. 1950 tot heden

In het werkstuk wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

A. Welke belangrijke gebeurtenissen zijn er in deze periode?

Denk aan filosofie, oorlogen, ziektes, beurshandel, godsdienst.

B. Wie hadden de macht in deze periode; wie hadden het voor het zeggen?

Welke sociale klassen waren er? Hoe leefden gewone mensen en rijken? Hoe zagen de mensen eruit? Welk werk deden ze?

C. Welke belangrijkste kunstontwikkeling was er in deze periode?

Schilderkunst, beeldhouwkunst, architectuur, theater.

D. Welke theatervormen ontstonden tijdens deze periode?

Licht/geluid/opgevoerde stukken/theater"gebouw".

In minimaal 6 A4tjes, minimaal 600 en maximaal 1000 woorden, corps 12 Arial. Minimaal 3 pagina's beeldmateriaal. De informatie voor het werkstuk verkrijg je door aantekeningen te maken tijdens de lessen en op de excursies. Door de aantekeningen uit te werken, krijg je het werkstuk. Inleveren als Word.doc bestand per mail voor 22 februari 9.00 UUR (n.gelijsteen@ma-web.nl). Kijk even goed naar de beoordelingscriteria verderop. Retour werkstukken; uiterlijk 1 maart om 9.00 UUR werkstukken terug, per mail met beoordeling en opmerkingen.

Lessen communicatie

De klas wordt in 6 groepen verdeeld die elk een van de 6 stijlperiodes kiest.

1. Antieken
2. Middeleeuwen
3. Renaissance
4. Barok/romantiek
5. Rond 1900 tot 1950
6. 1950 tot heden

De scène

Deze groepen maken een opzet voor een scène waarin de stijlperiode goed herkenbaar is. Zonder gesproken tekst voor de leerlingen van podium techniek. De leerlingen van de filmacteuropopleiding gaan juist een scène maken gebaseerd op historische teksten. Deze twee scènes worden samengevoegd in de week na de voorjaarsvakantie. Voor het opzetten van je scène kun je de bovengenoemde vragen A t/m D als leidraad gebruiken. De opdracht voor de scène inhoud staat verderop in deze reader beschreven. Het onderzoeken en schrijven doe je in de schoolbibliotheek en op Internet. Het ordenen en schrijven doe je bij Anke en/of bij Petra. En natuurlijk moeten jullie Netty tijdens de lessen en excursies bestoken met vragen over de betreffende stijlperiodes.

In week 9 wordt de opzet voor de scène bedacht en besproken met de filmacteurstudenten die in groepen van dezelfde stijlperiode zijn ingedeeld. Netty moet een 'akkoord' geven op het ontwerp van elke scène. Op de vierde maart wordt de scène verder uitgewerkt met dezelfde stijlgroep van de filmacteurs. Aan het einde van de dag worden de opzet van de scène, de handelingen, de teksten, het decorontwerp, de technische lijst voor licht en geluid, en de rolverdeling ingeleverd bij de docent. Netty geeft een beoordeling voor de geschiedkundige lading van de scène: klopt de scène met de tijdsperiode en komen de belangrijkste ontwikkelingen uit de stijlperiode voor in het toneelstukje. Marie beoordeelt de techniek bij de uitvoering op de laatste dag van het blok en Peter beoordeelt de teksten.

De scène moet beschreven worden in handelingen, als lichtplan en als geluidsplan.

Lessen techniek (PT)

Het ontstaan en de geschiedenis van het theaterlicht zal aan bod komen. Daarnaast zal tijdens de lessen 'motiverend licht' het weergeven van natuurlijke lichtbronnen door middel van suggestie aan de orde komen. Dit ten behoeve van de eindpresentatie, de 'Salon'.

Het vinden van muziek bij de verschillende stijlperiodes en het bedenken van oplossingen voor natuurlijke geluidsnabootsing (effecten) komen hierin voor. Marie heeft een lijst met sites waar leerlingen geluiden kunnen vinden.

Lessen literatuur (Fa)

Petra geeft de filmacteurs les in de literatuurgeschiedenis, zodat je weet op welke karakteristieke je een tekst uit een periode kunt beoordelen. Uiteindelijk kan je een historische tekst selecteren die de basis vormt voor jullie spel is de gemeenschappelijke scène.

Waar alles samenkomt:

De informatie van de stijlgroepjes wordt verwerkt in een presentatie in de praktijkruimte. Dit noemen we de 'Salon' en laat zich het best omschrijven als een 'tijdmarkt'. Beeld je in dat je in plaats van naar de Vakantiebeurs naar de Tijdbeurs gaat. Alle stijlperiodes zijn vertegenwoordigd in een eigen filmset. Jullie gaan deze sets/stands bedenken, bouwen en het spel uitvoeren.

De opdracht 'SALON' scène

Maak een scène van je tijdsperiode waarin:

- A. de hiërarchische verhoudingen zichtbaar worden, economisch en sociaal.
- B. de kunstvormen van de stijlperiode zichtbaar zijn, in de kleding, IN het decor, in geluid en in licht. De literatuur wordt ingebracht door de filmacteurs.
- C. een grote gebeurtenis uit de stijlperiode zichtbaar wordt die de inhoud van de scène bepaalt.

Het geluidsdecor en het decor wordt door de podiumtechniekstudenten gemaakt. De teksten en handelingen worden door de filmacteurs gesproken en gespeeld. De kleding wordt door de filmacteurs verzorgd. Alles in overleg.

De stijlperiodes

1. Antieken
2. Middeleeuwen
3. Renaissance
4. Barok romantiek
5. Rond 1900 tot 1950
6. 1950 tot heden

A. Welke belangrijke gebeurtenissen zijn er in deze periode? Denk aan filosofie, oorlogen, ziekten, beurshandel, godsdienst.

Een van de onderwerpen hieronder genoemd, moet de inhoud van de scène bepalen.

Ad 1: polis (stadsstaat) met een tempel op de berg Acropolis; een Agora (stadsplein); politieke discussie/filosofie. Romeinen: forum; triomfbogen; basilica; villa's; veldslagen; gladiatorengevechten

Ad 2: grote branden en plagen; leven was hel op aarde; kerk; de hemel; Kruistochten; heksenverbranding

Ad 3: aarde rond; wetenschap; wis- en sterrenkunde; expedities; Venetië handelscentrum; academica's

Ad 4: opera/ ballet aan het hof; enorme rijkdom van hof; kerkelijke macht; kleding inrichting paleizen; speciale tuinen; Franse revolutie

Ad 5: stoommachine; belang van arbeid; fotografie en film; Gaudi; Wright; Le Corbusier; Bauhaus; ismes in de kunst; 1e + 2e Wereldoorlog

Ad 6: actie tomaat; democratisering; seksuele revolutie; feminisme; internet; computer

B. Wie hadden de macht in deze periode; wie hadden het voor het zeggen? Welke sociale klassen waren er? Hoe leefden gewone mensen en hoe de rijken? Hoe waren de mensen gekleed? Welk werk deden ze?

Ad 1: goden; filosofen; de democratische besturen; Romeinse leger; keizers

Ad 2: koningen; ridders; katholieke kerk

Ad 3: handelaren; bankiers

Ad 4: hof; pausen

Ad 5: industrie; fabrikanten

Ad 6: grootkapitaal; democratie; banken; beurs

C. Welke belangrijkste kunstontwikkeling was er in deze periode? Schilderkunst, beeldhouwkunst, architectuur, theater.

Ad1: veel beeldhouwwerk met atleten en mensen, afbeeldingen; voorbeelden voor de mensen; vazen als trofeeën; architectuur; tempels met zuilenrijen en grote ruimten.

Ad 2: boeken versieren; tapijten en grove kastelen in het noorden; gotische kerken (late middeleeuwen) in het midden en zuiden van Europa.

Ad 3: Pausen en bankiers sponsoren de wetenschap; kunstenaars als ontdekkers en uitvinders van kanonnen tot centraal perspectief; beeldhouwkunst als versieringen van kerken in laat gotiek maken plaatst voor realistische menselijke taferelen; eerste blote man (de David) voorbeeld voor de gewone mens; humane verhoudingen en perspectivische bijstellingen in bv koepel Florence en plein Sint Pieter.

Ad 4: barok, aankleding van kerken en hoven; ook tuinen; overdadige versierselen met veel goud en zoete kleuren.

Ad 5: Industriële revolutie; herwaardering handwerk; toegepaste kunst; import uit China; salons als inspiratie vormgeving; lopende bandproducten; affiches; fotografie en film

Ad. 6: video art; land art; abstract; expressief; Graffiti; totaal vormgeving; architectuur en beeldhouwkunst; keramiek; acties en performance art

D. Welke theatervormen ontstonden tijdens deze periode? Licht; geluid; opgevoerde stukken; theaters/gebouw en plekken.

Ad1: amfitheatervorm en stukken die frontaal gespeeld worden en geschreven als wedstrijden volgens vast stramien; saters als tussen stukjes bij opvoeringen theaterstukken.

Ad 2: straat- en markttheater; rondtrekkende groepen; kerk verbod theater; kerkelijke "optochten" compleet met rijdende scènes.

Ad3: commedia dell 'arte; vaste typetjes die steeds nieuwe avonturen beleefden; theateroptreden aan het hof als gespeelde verhalen; muziekontwikkelingen zang; muziek; stukken meerstemmig.

Ad 4: ballet bij het Franse hof en de eerste opera's; Hans Worst in Duitsland als komische figuur; Shakespeare in Engeland; improvisaties en daarna vastleggen in stukken op rijm. Theatergebouwen ontstaan met kleine theaters bij rijke handelaren met bewegende doeken décor.

Ad 5: salons; bioscopen; tentoonstellingen. Grote voorstellingen in stenen theaters; stadsschouwburg, stukken om gezien te worden en over het leed van het gewone volk, dramatisch.

Ad 6: nieuwe vormen; inspring theater; poppentheater voor volwassenen; democratisering theater (proloog); performances en videokunst; interactieve beelden.

In de laatste week van dit project monteren we tijdens de repetities de verschillende scènes tot een Salon, een voorstelling. Op vrijdagmiddag, na de Salon, volgt de beoordeling van de scène.

Beoordeling van dit blok wordt gedaan op meerdere punten door de volgende personen:

1. Inhoud werkstuk stijlperiodes en aantekeningen van de excursies, Netty
2. Omschrijving scène Salon per groep: inhoud, Netty; papierwerktechniek: Bastiaan; teksten: Peter.

3. Salonuitvoering: techniek: Bastiaan en Marie; inhoud: Netty; spel: Peter; samenwerking: Marie/Netty/Harm/Peter

1 Beoordeling werkstuk

1.1. Inhoud

- Uit de antwoorden in beeld en/of tekst blijkt dat goed opgelet is bij de uitleg en excursies.
- Alle stijlperiodes worden behandeld en in de juiste volgorde [genoemd].
- Er is geen belangrijke gebeurtenis gemist
- Alle (deel)vragen zijn beantwoord (A t/m D)
- **Tekst maximaal 1000 en minimaal 600 woorden**
- **Beeld minimaal 1 pagina en maximaal 3 A4, ondersteunend aan tekst**

1.2. Aantekeningen

- Naam van de leerling staat vermeld
- Aantekeningen zijn leesbaar
- Aantekeningen zijn gestructureerd
- De informatie is relevant
- Aantekeningen staan in verhouding met de hoeveelheid informatie tijdens de excursies

2. Beoordeling scène omschrijving

2.1 de inhoud

- De sociale machtverhoudingen van de periode worden duidelijk
- De in die periode belangrijke kunstvormen zijn verwerkt
- Minimaal een grote gebeurtenis uit de periode is te zien in de scène
- De theatervorm van de tijdsperiode wordt duidelijk.
- **Alles overzichtelijk genoteerd**

2.2 de techniek

- er is geluid gepland
- er is belichting gepland
- er is een decor geschetst met eenvoudige middelen
- er zijn kostuums ontworpen met eenvoudige middelen
- **Alles overzichtelijk genoteerd**

2.3 het spel

- er is een samenhangende tekst gepland en uitgeschreven
- er is een rolverdeling gemaakt

- er is een handelingsplan gemaakt
- Alles overzichtelijk genoteerd

3. Beoordeling techniek en samenwerking

3.1 Techniek

- er is gebruik gemaakt van geluid
- er is gebruik gemaakt van belichting
- er is gebruik gemaakt van decor
- er is gebruik gemaakt van kostuums
- de kwaliteit van het geluid was goed
- de kwaliteit van het licht was goed

3.2 Samenwerking

De deelnemer:

- Is steeds aanwezig geweest
- Heeft voldoende aandeel gehad in het tot stand komen van het product
- Komt afspraken na
- Is aanspreekbaar op zijn gedrag
- Luistert naar anderen
- Levert een positieve bijdrage aan het geheel